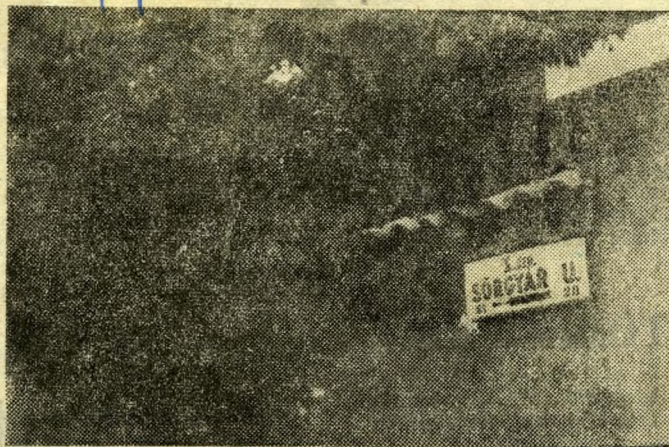

Söripari emlékek Budapest utcáin

1855-ben kezdi meg az első üzemét a kőbányai nagy serfőzőház, téglából rakott kéménnyel, mely nagyüzemileg a sörgyártáshoz „Kőbányai Serfőző Társaság” néven, a kisebb serfőzőházak fokozatos tönkretételével.

A serfőzés mesterségét tudományos alapokon fejlesztették, és a serfőzőházak egyre több laboratóriumot szerelnek fel.

A serfőzés gyáriparrá alakul Kőbányán, amiről más alkalmakkal fogunk szólni.

Itt van viszont a X., Jászberényi út elején az 1. sz. képen bemutatott serház, a „kőbányai sörcsárda”!

Mit mond erről a rege, „Gvadányi-nótárius” urunk szavai-
val?

„Nagy ház áll a Rákosmezőn

Jó kedv, s ital tanyája!

Foitt uram a gazdája!

Kellemes út vezet oda,

Mindenki megtalálja

Térj jobbra, Kőbányára jutsz;

(Borpincéit csodálom).

No, és sert ottan kapni jót?

— Azt meghiszem barátom!

Sergyára? Mestermű, remek,

Hazánk berendezése,

Kertje! Az egész sertelep,

Kösziklába van vésve!”

A vendéglő már IV. Béla király óta emlékezetes, aki Pest városának adományozta a „Küérföldet”, a sziklijáratokból kifejtett szérüket.

A serház név talán a „sárga-ital” előzőekben említett elnevezéseiből eredhetett.

Ezen helyen született meg tehát az „újmodi magyar sernek” nevezett „Kőbányai” — ma már híres „sörital”, az egész országtan elterjedt „folyékony kenyér”!

A gyár mögött húzódó utcák régi emlékeket őriznek. Amikor kialakult a „sörközpont” Kőbányán, hatalmas épületeivel, melyek zömét ma is láthatjuk, miközben földutak keletkeztek a megépített részek határvonalain. Ezeken az építő stb. anyagok szállítása folyt évtizedeken át. A földutak mentén házak épültek, a tulajdonosok kastélyai-kertjeivel övezetten.

Hosszú időn át névtelenek voltak ezek az utcák, míg az 1875-i nagy utcanév-kialakításoknál nevet nem kaptak.

Igy a mai „Sörgyár utca” 1875-ben a névtelen utcából Sörfőző utca lett. Később, 1879-ben kapta a mai nevét.

A II. telep már a mai formájában állott, de a mögötte húzódó földút még névtelen volt! A Fővárosi Közmunka Tanácsa 1899-ben, tekintve, hogy az utca a mellette levő „hatalmas sörgyárról nevezetes” — adta a „Maláta utca” elnevezést.

Lengyel Zoltán és Attila

